

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/011 van 11 februari 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Tewerkstelling als schoolverlater – Terugvordering Groeipakket – Noties ‘fout van de uitbetalingsactor’ en ‘normaal rekenschap geven’

In het kader van de terugvordering van onverschuldigd uitbetaald Groeipakket voor een schoolverlater ingevolge diens winstgevende activiteit, toetste de Geschillencommissie de noties ‘fout van de uitbetalingsactor’ en ‘normaal rekenschap geven’.

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/011

11 februari 2022

REPERTORIUMNR. GC/21/A0225

INZAKE : ....., wonende te ....., ..., ...

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te ....., ...

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 14 september 2021 door verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 9 augustus 2021;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 8 oktober 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 11 februari 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster noch verwerende partij op de zitting van 11 februari 2022 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De verwerende partij betaalt sedert 1 januari 2019 het Groeipakket voor ..... (.....°2001) aan verzoekster, als bijslagtrekkende.

Ingevolge de inschrijving van ..... als student voor het schooljaar 2019-2020 werd het Groeipakket vanaf september 2019 verder toegekend aan verzoekster. Zij ontving voor ..... voor betrokken schooljaar (2019-2020) tevens een selectieve participatietoeslag.

Na stopzetting van de studies door ..... in november 2019 betaalde de verwerende partij verder het Groeipakket uit in diens hoedanigheid van schoolverlater.

Na ontvangst op 9 juni 2021 van de DmFa-gegevens betreffende de tewerkstelling van ..... heeft de verwerende partij het dossier herzien: voor de maanden waarin ..... meer dan 80 uren per maand was tewerkgesteld, werd een onverschuldigde betaling vastgesteld.

Bij bestreden beslissing van 9 augustus 2021 heeft de verwerende partij vervolgens het Groeipakket voor de maanden september 2019, december 2019 tot en met maart 2020 en voor de maanden juli en augustus 2020, ten bedrage van in totaal € 1.497,18, van verzoekster teruggevorderd.

Verzoekster gaat niet akkoord dat zij het Groeipakket voor voormelde maanden dient terug te betalen. Zij zou naar eigen zeggen de verwerende partij onverwijld telefonisch hebben gemeld dat haar zoon niet meer naar school ging en tewerkgesteld was. Zij is dan ook van oordeel dat zij niet verantwoordelijk kan worden gesteld, reden waarom zij bij de Geschillencommissie beroep aantekent tegen de terugvorderingsbeslissing van de verwerende partij d.d. 9 augustus 2021.

3. Standpunt van verzoekster:

De verzoekster verwoordde haar grieven op diverse tijdstippen als volgt:

- **klacht per e-mail d.d. 14 september 2021 van de verzoekster aan de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket), aan de Vlaamse Ombudsdienst en aan het secretariaat van de Geschillencommissie:**

“Begin September 2019 heb ik telefonisch contact opgenomen met ..... en expliciet gezegd dat mijn zoon ..... niet meer op school zat en reeds aan het werk was.

Ze gingen bij ..... alles in orde maken.

Ik ging er dus vanuit dat ik met alles in orde was.

Nu krijg ik dan ineens een brief dat er toch nog bedragen uitbetaald zijn waar ik geen recht op zou hebben.

Ik vind dit toch wel een grote nalatigheid van ..... .

Als je zelf contact opneemt om te melden dat hij aan het werk is vind ik dat je ervan uit mag/kan gaan dat alles in orde is, zelfs als je toch nog iets ontvangt.

Hierbij zou ik dus een klacht willen neerleggen en ..... in gebreke stellen.

Als alleenstaande kan ik zo een bedrag niet terug betalen.

Ik heb speciaal contact opgenomen om dit te voorkomen.”

- **e-mail d.d. 30 september 2021 van de verzoekster aan de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket), aan de Vlaamse Ombudsdienst en aan het secretariaat van de Geschillencommissie waarbij zij repliceert op het advies van de Klachten- en bemiddelingsdienst d.d. 1 oktober 2021:**

“Ik heb hierover totaal geen informatiebrieven over ontvangen.

Zoals eerder vermeld heb ik zelf telefonisch contact opgenomen met jullie dienst.

Ik heb heel duidelijk gezegd dat ..... NIET meer naar school ging en zelfs dat hij al aan het werk was. De tewerkstellingsgegevens werden dus al veel eerder doorgegeven en jullie waren dus op de hoogte dat ..... aan het werk was vanaf september 2019.

Er werd me verzekerd dat zijn dossier in orde gemaakt ging worden.

Moest ik enige informatiebrieven ontvangen hebben zou ik zeker terug contact opgenomen hebben.

Waarom zou ik eerst zelf contact opnemen om dan later niet te reageren op brieven?

Moest ik niet zelf contact opgenomen hebben zou ik me hierin kunnen vinden maar nu totaal niet.”

- **e-mail d.d. 1 oktober 2021 van de verzoekster aan het secretariaat van de Geschillencommissie (met de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) en de Vlaamse Ombudsdienst in CC) na het advies van de Klachten- en bemiddelingsdienst d.d. 30 september 2021:**

"Onlangs contacteerde ik jullie ivm met een terugbetaling van een groeipakket.

Ondertussen kreeg ik een antwoord en ze blijven erbij dat ik de terugbetaling moet doen.

Ik heb direct telefonisch contact opgenomen met hun dienst toen ..... stopte met studeren.

Er is doorgegeven dat hij niet meer naar school ging en reeds werkte.

Diegene met wie ik telefonisch contact had verzekerde mij dat ze zijn dossier in orde ging maken.

Ondertussen zouden er 3 brieven verstuurd zijn waarvan ik geen enkele ontvangen heb. Als ik als eerste zelf contact opgenomen heb om dit allemaal door te geven waarom zou ik dan niet direct reageren als ik er brieven over ontvang?

Vandaag ontving ik wel een aangetekend schrijven voor de terugbetaling.

Ik word hiervoor verantwoordelijk gesteld terwijl ik alles doorgegeven heb, dit vind ik niet normaal."

4. Standpunt van verwerende partij:

- **bestreden beslissing d.d. 9 augustus 2021 van de verwerende partij aan de verzoekster:**

De verwerende partij motiveerde haar beslissing d.d. 9 augustus 2021 aan de verzoekster als volgt:

"Als schoolverlater heb je 12 maanden recht op het Groeipakket.

Jongeren die tijdens deze periode meer dan 80 uren per maand werken, hebben geen recht op het Groeipakket.

Aangezien ..... in de maand 2019/09, in de periode van 12/2019 t.e.m. 03/2020 en in de periode van 2020/07 t.e.m. 2020/08 meer dan 80 uren per maand werkte, is er geen recht op het Groeipakket. (artikel 8; §2, 3° Groeipakketdecreet en artikel 41 BVR Rechtgevend Kind)

Je hebt een bedrag van 1.497,18 EUR ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode 01/09/2019 – 31/08/2020." (...)

- e-mail van 27 oktober 2021 van de verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

Per e-mail van 27 oktober 2021 deelde de verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie haar standpunt en argumentatie m.b.t. deze betwisting als volgt mee:

"De feiten

Wij betalen sedert 01 januari 2019 de gezinsbijslag uit aan ..... voor haar zoon ..... (.....) in een bijslagtrekkende dossier.

Naar aanleiding van de 18 de verjaardag van ..... werd er op 15 maart 2019 een informatiebrief gestuurd naar mevrouw ..... Hierin werd de nodige informatie gegeven in verband met het verder recht op gezinsbijslag en werden de situaties opgesomd wanneer zij de uitbetalingsactor moet contacteren (zie administratief stuk 1).

In september 2019 wordt er een soortgelijke informatiebrief gestuurd naar eiseres (zie administratief stuk 2).

Op 09 augustus 2021 ontvangen wij een flux D062 (zie administratief stuk 3) met een inschrijving voor het schooljaar 2019-2020. Op basis van deze D062 wordt de selectieve participatietoeslag ten bedrage van 1132,07 EUR uitbetaald op 13 november 2019. Eiseres wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht van met onze brief van 10 november 2019 (zie administratief stuk 4)

Op 15 november 2019 neemt de zoon ..... contact op met onze dienst en meldt hij ons dat hij zijn studies heeft stopgezet. Naar aanleiding van dit telefoontje nemen wij contact op met de hotelschool en vragen wij om ..... uit te schrijven, zodat wij het nodige kunnen doen voor de terugvordering van de SEPAR.

Op 19 juni 2020 ontvangt mevrouw ..... opnieuw een informatiebrief in verband met het recht op gezinsbijslag.

In dit schrijven wordt eveneens vermeld :

- wanneer zij de uitbetalingsactor op de hoogte moet brengen*
- alsook de vermelding dat indien ..... niet aan de voorwaarden voldoet, dat dan de betalingen in het kader van het Groeipakket teruggevorderd worden (zie administratief stuk 6).*

De selectieve participatietoeslag werd gevorderd ten bedrage van 1132,07 EUR. Deze werd als een A bis debet geboekt en moet niet terugbetaald worden door betrokkene. Voor de detailuitleg verwijzen we naar het punt regelgeving.

In september 2019¹ wordt er een nieuwe informatiebrief (verder recht na het einde van de periode schoolverlater) gestuurd naar betrokkene. (zie administratief stuk 7)

Naar aanleiding van de ontvangst van de DMFA gegevens op 09 juni 2021 wordt het dossier herzien. Op basis hiervan wordt vastgesteld dat ..... tijdens de volgende maanden meer dan 80 uur tewerkgesteld was:

<i>- September 2019 :</i>	<i>116 uur</i>
<i>- December 2019:</i>	<i>127,29 uur</i>
<i>- Januari 2020:</i>	<i>100,59 uur</i>
<i>- Februari 2020:</i>	<i>116,68 uur</i>
<i>- Maart 2020:</i>	<i>124,73 uur</i>
<i>- Juli 2020</i>	<i>169,92 uur</i>
<i>- Augustus 2020</i>	<i>169,92 uur</i>

De gezinsbijslag werd over deze maanden dan ook gevorderd ten bedrage van 1497,18 EUR Dit werd meegedeeld met ons schrijven van 09 augustus 2021 (zie administratief stuk 8).

Tegen deze beslissing tekent mevrouw beroep aan. Zij stelt dat zij onvoldoende op de hoogte gebracht is van haar rechten en plichten. Zij stelt dat zij de uitbetalingsactor op de hoogte gebracht heeft van de tewerkstelling van haar zoon .....

De regelgeving

Er is een onvoorwaardelijk recht op het Groeipakket tot de leeftijd van 18 jaar. (artikel 8 §2 van het Groeipakket decreet). ..... heeft een onvoorwaardelijk recht op gezinsbijslag tot 31 maart 2019.

Vanaf de leeftijd van 18 jaar tot en met de maand dat het kind 25 jaar wordt, kan er nog een recht op het Groeipakket bestaan als het kind voldoet aan bepaalde voorwaarden.

Een van deze voorwaarden is dat het kind niet hoger onderwijs volgt (artikel 16 tot en met artikel 22 van de BVR van het rechtgevend kind).

Artikel 29 van de BVR van het rechtgevend kind bepaalt dat een kind zijn recht op gezinsbijslag behoudt, indien het kind

- *Maximaal 475 uur per jaar werkt in het kader van een studentenovereenkomst*
- *En in 1 maand niet meer dan 80 uur werkt in elke andere tewerkstelling*
- *Onbeperkt een activiteit als zelfstandige uitoefent en er geen bijdragen verschuldigd zijn als zelfstandige in hoofdberoep.*
- *Het kind mag bovendien geen sociale uitkering genieten op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking.*

Wij hebben betrokkene ingelicht wanneer een student/schoolverlater recht heeft op de gezinsbijslag en wanneer betrokkene zelf contact moet opnemen met de uitbetalingsactor (zie ons administratief stuk 1 en 2).

Uittreksel uit administratief stuk 1:

Je moet voorlopig niets doen.

Na de 18de verjaardag moet je ons altijd verwittigen als

- *meer werkt of ander werk doet dan de voorwaarden toelaten (zie rubriek 'Een groeipakket als je werkt?' in de infobundel);*
- *verder studeert, maar in de loop van het volgende school- of academiejaar stopt met studeren;*

Uittreksel uit administratief stuk 2:

**HET GROEIPAKKET VOOR JONGEREN TUSSEN 18 EN 25 JAAR:
WIE HEEFT RECHT OP GEZINSBIJSLAG?**

EEN GROEIPAKKET ALS JE WERKT?

Wanneer moet je ons zo snel mogelijk verwittigen?

- De jongere werkt meer dan het jaarlijks maximum van 475 uur met een arbeidsovereenkomst voor studenten met verminderde sociale bijdragen (Student@work).
- De jongere werkt in een kalendermaand meer dan 80 uur via een andere tewerkstelling (als interim, met een vast contract van bepaalde of onbepaalde duur, met een studentencontract zonder verminderde sociale bijdragen.
=> Tellen niet mee: werk in het kader van alternerend leren, een stage die nodig is voor het behalen van een diploma, getuigschrift of brevet, werk in het kader van een erkende en gecontroleerde leerovereenkomst.
- De jongere vestigt zich als zelfstandige in hoofdberoep.
- De jongere ontvangt een werkloosheidsuitkering.

Mevrouw neemt geen contact op met onze dienst en de gezinsbijslag wordt verder toegekend.

Wij ontvangen op 9 augustus 2019 een D62 waaruit blijkt dat haar zoon verder niet -hoger onderwijs volgt. Op basis van deze D62 wordt de gezinsbijslag verder toegekend.

Aangezien ..... ingeschreven is in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs kan in toepassing van artikel 32 van het Groeipakket de selectieve participatietoelage betaald worden. Deze wordt dan ook op 13 november 2019 uitbetaald aan eiseres ten bedrage van 1132,07 EUR. Zij werd hiervan op de hoogte gebracht met ons schrijven van 10 november 2019 (zie administratief stuk 4).

Haar zoon ..... neemt op 15 november 2019 telefonisch contact op met onze dienst en hij meldt dat hij zijn studies heeft stopgezet en niet hervat heeft. Wij hebben contact opgenomen met de hotelschool om dit schoolattest te annuleren. Hij heeft niet gemeld dat hij tewerkgesteld was.

In de loop van 2021 werd vastgesteld dat CEGEKA de annulaties van inschrijvingen in bepaalde gevallen niet ontvangen heeft en dus nooit heeft kunnen verwerken. In de ontwikkelingsgroep van 25 maart 2021 werd hieromtrent een werkmethode afgesproken.

- *Indien het dossier op de lijst voorkwam: werd er de volgende werkmethode afgesproken*
  - o *Historiek schoolinschrijvingen werd aangevraagd: indien er geen inschrijving meer was voor 2019-2020 : werd er nagegaan of de SEPAR was betaald*
    - *Indien er SEPAR betaald werd : werd deze gevorderd als A bis debet*
    - *De periode die niet meer gedekt werd door een schoolattest, werd opgevangen door een periode van 12 maanden in te zetten als schoolverlater.*

In mei 2019 werd het dossier van mevrouw ..... nagekeken en er werd vastgesteld dat de SEPAR onterecht werd uitbetaald. De SEPAR werd teruggevorderd ten bedrage van 1132,07 EUR en geboekt als A bis debet: dit debet werd dus ten laste genomen van de toelagereserve en niet teruggevorderd van eiseres. Eiseres werd niet op de hoogte gebracht van deze beslissing.

Tezelfdertijd werd het basisrecht aangepast. Na het einde van de schoolvakantie op 31 augustus 2019, begint op 01 september 2019 een periode van 12 maanden als schoolverlater. Deze periode van schoolverlater loopt ten einde op 31 augustus 2020. In juni 2020 ontving mevrouw opnieuw een informatiebrief in verband met de voorwaarden om verder recht op gezinsbijslag te hebben, alsook een opsomming van de situaties wanneer betrokkene contact moet opnemen met de uitbetalingsactor (zie administratief stuk 6).

Uittreksel uit deze informatiebrief:

Je moet voorlopig niets doen.

Na de 18de verjaardag moet je ons altijd verwittigen als

- meer werkt of ander werk doet dan de voorwaarden toelaten (zie rubriek 'Een groeipakket als je werkt ?' in de infobundel);
- verder studeert, maar in de loop van het volgende school- of academiejaar stopt met studeren;
- verder studeert, maar in de loop van het volgende school- of academiejaar het studievolume terugbrengt tot minder dan 17 lessen per week of 27 studiepunten.
- als de jongere onderwijs volgt dat niet erkend is door de Vlaamse Gemeenschap

Want als achteraf blijkt dat niet aan de voorwaarden voldeed, moeten we de betalingen in het kader van het Groeipakket terugvorderen.

Eiseres neemt geen contact op met onze dienst om te melden dat haar zoon tewerkgesteld is.

Op het einde van de wachttijd als schoolverlater ontvangt mevrouw .....in september 2020 een informatiebrief (zie administratief stuk 7). Ook hierin worden weerom de voorwaarden opgesomd om recht te hebben op gezinsbijslag.

In juni 2021 ontvangen we de DMFA gegevens van de tewerkstellingen van .....:

09/2020	158,96	13/06/2021
08/2020	169,92	13/06/2021
07/2020	169,92	15/06/2021
06/2020	62,77	13/06/2021
05/2020	64,86	13/06/2021
04/2020	66,77	13/06/2021
03/2020	124,73	11/06/2021
02/2020	116,68	11/06/2021
01/2020	100,59	11/06/2021
12/2019	127,29	09/06/2021
11/2019	38,21	09/06/2021
10/2019	60,0	09/06/2021
09/2019	116,0	05/06/2021
08/2019	0,0	05/06/2021

Hieruit blijkt dat ..... tijdens de maanden september 2019, december 2019, januari 2020, februari 2020, maart 2020, juli 2020 en augustus 2020 meer dan 80 uur per maand tewerkgesteld was. Deze maanden werden dan ook teruggevorderd ten bedrage van 1497,18 EUR en met ons schrijven van juni 2020 aan eiseres teruggevraagd.

Gegrontheid van het verzoekschrift

Het verzoekschrift is ongegrond.

Mevrouw stelt in haar schrijven dat ze in september 2019 telefonisch contact met ..... heeft opgenomen en meegedeeld dat haar zoon niet langer naar school ging.

..... heeft mevrouw ..... op de hoogte gebracht van de voorwaarden om recht te hebben op gezinsbijslag als student/schoolverlater. In deze brieven werden ook de situaties opgesomd wanneer de begunstigde contact op moest nemen met de uitbetalingsactor. In dit schrijven werd eveneens vermeld dat indien er later vastgesteld werd dat er niet aan de voorwaarden werd voldaan er werd overgegaan tot terugvordering van de gezinsbijslag. Zij ontving een dergelijk schrijven op:

- 15 maart 2019
- September 2019
- Juni 2020
- September 2020

Uit de gegevens in ons dossier blijkt dat ..... naar aanleiding van de betaling van de SEPAR zelf contact met onze dienst heeft opgenomen om te melden dat hij niet langer naar school ging. Hij heeft niet meegedeeld dat hij tewerkgesteld was.

Het is frappant dat mevrouw geen enkele informatiebrief ontvangen heeft, maar wel de brief waarin de betaling van de SEPAR werd bevestigd.

..... stelt dat zij betrokkene voldoende op de hoogte gebracht heeft van de rechten en de plichten en stelt dat de terugvordering terecht is."

Bij deze toelichting heeft de verwerende partij de volgende stavingsstukken toegevoegd:

- Informatiebrief van 15 maart 2019
- Informatiebrief van 2 september 2019
- D062 met inschrijving voor schooljaar 2019-2020
- Brief van 10 november 2019: bevestiging betaling van de SEPAR
- E-mail van 15 november 2019 aan de onderwijsinstelling
- Informatiebrief van 19 juni 2020
- Informatiebrief van 4 augustus 2020.

Op vraag van het secretariaat bezorgde de verwerende partij op 26 januari 2022 nog de bestreden beslissing d.d. 9 augustus 2021 en het bewijs van de geleverde prestaties (aantal uren tewerkstelling per maand van ..... voor de periode van september 2019 tot en met september 2020).

5. Standpunt van de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket)

Per e-mail d.d. 30 september 2021 gaf de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) het volgende antwoord ingevolge de klacht d.d. 14 september 2021 van de verzoekster:

"Na onderzoek van je dossier en bevraging van jouw uitbetaler kan ik het volgende meedelen:

Regelgeving:

Er is onvoorwaardelijk recht op het Groeipakket tot de leeftijd van 18 jaar. Vanaf de leeftijd van 18 jaar tot en met de maand dat je 25 jaar wordt, kan er nog een recht op het Groeipakket bestaan als je kind voldoet aan bepaalde voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn:

- *Je kind volgt (niet)-hoger onderwijs.*
- *Je kind is gebonden aan een leerovereenkomst.*
- *Je kind volgt een stage om benoemd te kunnen worden in een openbare ambt.*
- *Je kind is een schoolverlater.*

De kinderbijslag wordt toegekend aan schoolverlaters voor een periode van twaalf maanden nadat je kind niet meer voldoet aan de voorwaarden. Deze twaalf maanden gaan in vanaf de datum van de stopzetting van het onvoorwaardelijk recht op kinderbijslag. Indien je kind terug zou voldoen aan de voorwaarden dan is er een onderbreking van de twaalf maanden vanaf de maand waarin er terug aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Indien je kind gaat werken als student of schoolverlater mag je om het recht op het Groeipakket niet te verliezen :

- *maximaal 475 uur per jaar werken in het kader van een studentenovereenkomst*
- *EN in 1 maand niet meer dan 80 uren werken in elke andere tewerkstelling*
- *onbeperkt een activiteit als zelfstandige uitoefenen die geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep*
-

Bovendien mag je kind geen sociale uitkering ontvangen, zoals een werkloosheidsvergoeding.

Jouw dossier:

..... heeft zijn studies beëindigd op 30 juni 2019. Hij had als schoolverlater nog recht op het Groeipakket tot en met augustus 2020 indien hij voldeed aan bovengenoemde voorwaarden.

Jouw uitbetaler ontving de tewerkstellingsgegevens via de RSZ op 9 juni 2021. Op basis hiervan werd vastgesteld dat ..... tijdens de volgende maanden meer dan 80 uur per maand heeft gewerkt:

09/2019: 116 uur

12/2019: 127,29 uur

01/2020: 100,59 uur

02/2020: 116,68 uur

03/2020: 124,73 uur

07/2020: 169,92 uur

08/2020: 169,92 uur

Tijdens deze maanden werd er telkens 205,14 euro uitbetaald (= basisbedrag: 93,93 euro + leeftijdstoelage 63,40 euro + sociale toeslag: 47,81 euro) en in juli 2020 werd dit bedrag vermeerderd met de schoolbonus van 61,20 euro. In totaal werd er voor deze maanden 1497,18 euro uitbetaald.

Een uitbeter is verplicht om het Groeipakket terug te vorderen indien binnen de drie jaar na de uitbetaling kan worden vastgesteld dat het Groeipakket ten onrechte werd uitbetaald.

In jouw dossier werd je via informatiebrieven op 15/3/2019, 2/9/2019, 20/6/2020 en 4/8/2020 op de hoogte gebracht dat er geen recht is op het Groeipakket indien jouw kind meer dan 80 uur in een maand werkt.

Jouw uitbeter kan wel ingaan om in samenspraak met jou een terugbetalingsplan op te stellen. Hiervoor dien je contact op te nemen met jouw uitbeter:

Rekening houdend met bovenvermelde gegevens besluit ik dat je dossier correct werd behandeld door de uitbeter .....

Ik hoop je hiermee voldoende te hebben ingelicht en sluit mijn tussenkomst af."

Naar aanleiding van de reactie van de verzoekster per e-mail van 1 oktober 2021 dat zij niet kon instemmen met dit antwoord, deelde de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) per e-mail d.d. 11 oktober 2021 aan verzoekster het volgende mee:

"Ik ontving jouw antwoord van 1 oktober 2021. Dit antwoord bevat geen nieuwe gegevens die aanleiding kunnen geven tot het heropenen van het dossier. Ik kan dan ook enkel verwijzen naar mijn voorgaande antwoorden.

Je kan jouw klacht aanhangig maken bij één van onderstaande instanties. Je dient dan jouw klacht en al mijn antwoorden door te sturen naar de desbetreffende dienst. Ik hoop je hiermee voldoende te hebben ingelicht en sluit mijn tussenkomst af.

Indien de wijze waarop jouw klacht werd behandeld je geen genoegen kon geven, dan kan je je tot de Vlaamse Ombudsman wenden. Deze is te bereiken hetzij schriftelijk op het adres Leuvenseweg 86 te 1000 Brussel, hetzij telefonisch op het gratis nummer 1700 of fax: 02 552 48 00 of e-mail naar klachten@vlaamseombudsdienst.be.

Je kan beroep instellen bij de Geschillencommissie tegen een beslissing over de betaling van de toelagen of tegen het uitblijven ervan. Het beroep moet je elektronisch (geschillencommissie@kindengezin.be) of schriftelijk (Kind en Gezin, Geschillencommissie, Hallepoortlaan 27, 1060 Brussel) instellen bij het secretariaat van de Geschillencommissie. Meer info over de Geschillencommissie en het procedureverloop vind je op www.groeipakket.be/geschillencommissie.

Indien mijn antwoord je geen voldoening geeft en je niet akkoord bent met de beleidsbeslissingen i.v.m het Groeipakket, kan je je klacht samen met dit schrijven voor verder gevolg doorsturen naar de klachtendienst van het Agentschap Opgroeien, klachtendienst@kindengezin.be."

6. Beoordeling in rechte:

De betwisting in casu gaat over de terugvordering van het Groeipakket voor de maanden waarin ..... was tewerkgesteld na het beëindigen van zijn studies / tijdens de periode als schoolverlater en waarbij de verzoekster de verwerende partij in kennis zou hebben gesteld van de tewerkstelling van haar zoon.

6.1. Regelgeving inzake het recht op Groeipakket als schoolverlater

Art. 8, §2 Groeipakketdecreet bepaalt:

§2. Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2° (onderlijning van het secretariaat);

(...)

De uitvoeringsmodaliteiten zijn terug te vinden in het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen (hierna BVR Rechtgevend kind genoemd).

Art. 40 BVR Rechtgevend kind bepaalt aangaande de schoolverlater:

"De gezinsbijslagen worden toegekend aan de schoolverlater voor een periode van in totaal twaalf maanden nadat het kind niet meer voldoet aan de voorwaarden, behalve deze inzake schoolverlaters, vermeld in artikel 8, §2, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018.

De termijn van twaalf maanden, vermeld in het eerste lid, start:

1. de maand na het bereiken van de leeftijd van 18 jaar, overeenkomstig artikel 8, §2, eerste lid, 1°, indien het kind niet aansluitend recht kan openen onder toepassing van artikel 8, §2, eerste lid, 3°;
2. de maand na het bereiken van de leeftijd van 21 jaar overeenkomstig artikel 8, §2, eerste lid, 2°, indien het kind niet aansluitend recht kan openen onder toepassing van artikel 8, §2, eerste lid, 3°;
3. de maand na de einddatum, vermeld in artikelen 22 en 28;
4. de maand na het einde van alle activiteiten opgelegd door het studieprogramma of de maand na het einde van de leertijd of de vorming;
5. de maand na de inlevering van een eindverhandeling hoger onderwijs of de maand na de onderbreking van de voorbereiding ervan;
6. de maand na de datum waarop een studie, leertijd of vorming voortijdig beëindigd werd;
7. de maand na het einde van de stageperiode vereist om in een openbaar ambt te worden benoemd of de maand na de onderbreking van die stage.

De maand waarin het kind weer aan de voorwaarden van kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte, leerling, student of stagiair voldoet, wordt het recht, vermeld in het eerste lid, geschorst en worden de gezinsbijslagen conform artikel 8, §2, van het voormelde decreet toegekend. De periode die al krachtens dit artikel is toegekend, wordt in mindering gebracht van de termijn van twaalf maanden, vermeld in het eerste lid. De schorsing loopt zolang er een recht op gezinsbijslagen toegekend kan worden conform artikel 8, §2, met uitzondering van het recht in hoofde van de schoolverlater, van het voormelde decreet.”

Art. 41 BVR Rechtgevend kind bepaalt verder:

Een winstgevende activiteit van het kind leidt tot de schorsing van de gezinsbijslagen die worden toegekend gedurende de periode vermeld in artikel 40, tenzij die activiteit:

1. *gedurende maximaal 475 uur uitgeoefend wordt, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten als vermeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;*
2. *in een maand gedurende niet meer dan tachtig uur uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is als vermeld in punt 1°;* (eigen onderlijning secretariaat)
3. *door een kind als zelfstandige uitgeoefend wordt en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep.*

Als het kind een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen of een inkomensvervangende tegemoetkoming, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft.”

Cf. Bisnota VR Rechtgevend kind – principiële goedkeuring – VR 13.07.2018

“Afdeling 6. Schoolverlater

Deze afdeling is enkel van toepassing op kinderen die 18 jaar zijn of ouder, respectievelijk 21 jaar of ouder waar het een kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte betreft, en geen onvoorwaardelijk recht op gezinsbijslagen meer genieten.

Er wordt voorzien in een tegemoetkoming aan gekende problemen binnen de huidige toepassing. Voor kinderen met onvoorspelbare schoolcarrières en kinderen die ongewild niet onmiddellijk werk vonden na hun studies, was er vaak de onaangename verrassing van het verlies aan kinderbijslag als ze zich vergaten in te schrijven als werkzoekend schoolverlater. Daarnaast was er ook niet altijd een even consequent inschrijvingsbeleid waardoor jongeren die het systeem kenden meerdere malen gebruik konden maken van het systeem werkzoekend schoolverlater, terwijl andere jongeren niet onmiddellijk ingeschreven raakten als het nog niet helemaal duidelijk was of ze nog gingen verder studeren.

We verlaten het criterium werkzoekend schoolverlater, en hanteren verder enkel het criterium schoolverlater, wat zowel voor de gezinnen als voor de uitbetalingsactoren een administratieve vereenvoudiging betekent.

Daarnaast heffen we een aantal uitwassen op, waardoor men nu niet meer dan 1 keer gebruik zal kunnen maken van dit krediet en men ook niet langer meer dan een jaar van dit systeem zal kunnen genieten, wat in het huidige systeem wel het geval was als men zijn beroepsinschakelingstijd verlengd zag, doordat het kind geen 2 positieve evaluaties had ontvangen. Daarmee worden kinderen die wel 2 positieve evaluaties hadden behaald en slechts op de standaard periode beroep konden doen, niet langer bestraft ten opzichte van kinderen die niet 2 dergelijke positieve evaluaties verkregen.

Het kind krijgt met deze hervorming een krediet van 12 maanden na het beëindigen van zijn studies en kan met dit krediet ook de lacunes die in een onregelmatige schoolcarrière bestaan ondervangen. Het krediet van 12 maanden kan in verschillende periodes worden ingezet, maar kan nooit langer dan 12 maanden bedragen.

Artikel 40

Dit artikel bepaalt het recht op gezinsbijslagen voor de schoolverlater en voorziet in een termijn van 12 maanden waarin er nog gezinsbijslagen worden toegekend voor schoolverlaters, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden.

Het recht op gezinsbijslag als scholier of student primeert steeds op het recht als schoolverlater. Indien het rechtgevend kind zijn studies stopt, eindigt het recht op gezinsbijslag in de hoedanigheid van scholier of student op het einde van de maand. Indien het kind zich opnieuw inschrijft als scholier of student, heeft het rechtgevend kind recht op gezinsbijslag als scholier of student vanaf de eerste dag van de maand waarin de gebeurtenis zich voordoet.

Artikel 41

Er wordt voor gekozen om de schoolverlaters aan dezelfde voorwaarden te onderwerpen als de studenten in het niet-hoger en het hoger onderwijs (artikel 29), met uitsluiting van het financieel voordeel uitgekeerd aan het kind dat een stage doorloopt nodig voor het behalen van een diploma, getuigschrift of brevet. Op die manier worden scholieren, studenten en schoolverlaters op dezelfde manier opgevolgd, wat een aanzienlijke vereenvoudiging betekent en ook duidelijker is voor de burger, die in de huidige regelgeving wordt geconfronteerd met verschillende criteria, naargelang het schoolverlaters of scholieren of studenten betreft. “

6.2. Toepassing in huidig dossier

6.2.1. Recht op Groeipakket voor ..... als student

..... (° ..... 2001) had onvoorwaardelijk recht op gezinsbijslag tot en met de maand waarin hij 18 jaar werd, d.i. op ..... 2019.

Naar aanleiding van zijn achttiende verjaardag heeft de verwerende partij de verzoekster middels een informatiebrief de nodige info bezorgd aangaande de voorwaarden om recht te hebben op het Groeipakket vanaf de maand na de 18de verjaardag tot maximaal de leeftijd van 25 jaar.

De verwerende partij kende verder het Groeipakket voor ..... toe in de hoedanigheid van student: na ontvangst van een flux D062 (elektronische gegevensstroom m.b.t. de inschrijving als student in het onderwijs) waaruit de inschrijving van ..... als student in het voltijds secundair onderwijs bleek, werd door de verwerende partij het Groeipakket verder toegekend aan de verzoekster. Op basis van de inschrijving in het onderwijs van ..... werd tevens de selectieve participatietoelage voor het schooljaar 2019-2020 aan de verzoekster uitbetaald op 13 november 2019. Verzoekster werd hiervan in kennis gesteld met het schrijven van de verwerende partij van 10 november 2019.

6.2.2. Recht op Groeipakket voor ..... als schoolverlater

Er dient te worden aangenomen dat nadat ..... op 15 november 2019 telefonisch aan de verwerende partij zou gemeld hebben dat hij zijn studies had stopgezet, de verwerende partij het Groeipakket verder aan de verzoekster heeft toegekend in de hoedanigheid van schoolverlater van ..... . De verwerende partij merkt op dat ..... tijdens dit telefonisch gesprek niet zou gemeld hebben dat hij tewerkgesteld was.

In de Groeipakketregelgeving heeft een schoolverlater recht op gezinsbijslagen voor een periode van in totaal twaalf maanden nadat hij niet meer voldoet aan de voorwaarden van het onvoorwaardelijk recht of nadat hij niet meer wordt beschouwd als leerling, student, stagiair of als een kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Het criterium 'werkzoekende schoolverlater' dat bestond onder de Algemene Kinderbijslagwet (AKBW) zoals van toepassing tot 31 december 2018 werd hierbij verlaten.

Dit krediet van 12 maanden na het beëindigen van zijn studies start de maand na de einddatum van de schoolvakantie, zijnde 31 augustus in het geval van niet-hoger onderwijs.

Het startmoment van de termijn van 12 maanden begon voor ..... op 1 september 2019 en eindigde op 31 augustus 2020.

Zowel in september 2019 als in juni 2020 werd verzoekster door de verwerende partij per brief geïnformeerd over de voorwaarden voor het recht op gezinsbijslag voor jongeren tussen 18 en 25 jaar. Bij het bijgevoegde infoblad werd duidelijk vermeld om in geval van een tewerkstelling van het kind onmiddellijk de nodige aangifte te doen. Hierbij werd tevens meegedeeld dat - wanneer achteraf zou blijken dat ..... niet aan de voorwaarden zou voldoen - de betalingen in het kader van het Groeipakket zouden dienen teruggevorderd worden.

Ook naar aanleiding van het beëindigen van de periode van 12 maanden als schoolverlater werd verzoekster door de verwerende partij bij brief van 4 augustus 2020 nogmaals dezelfde informatie bezorgd.

6.2.3. Terugvordering van het Groeipakket voor .....

In casu is naderhand n.a.v. de ontvangst van de DmFa-gegevens betreffende de tewerkstelling van ..... in juni 2021 door de verwerende partij vastgesteld dat ..... voor de maanden september 2019, december 2019, januari 2020, februari 2020, maart 2020, juli 2020 en augustus 2020 meer dan 80 uren per maand was tewerkgesteld zodat niet bleek te zijn voldaan aan de voorwaarde van artikel 41, § 1, 2° BVR Rechtgevend kind.

De verwerende partij heeft met de beslissing d.d. 9 augustus 2021 een bedrag van in totaal 1.497,18 euro teruggevorderd van de verzoekster voor de maanden september 2019, december 2019, januari 2020, februari 2020, maart 2020, juli 2020 en augustus 2020. Het betreft het basisbedrag, de leeftijdstoelage en de schoolbonus voor het kind ....., die Groeipakket ontving als schoolverlater, maar gedurende voornoemde maanden meer dan 80 uren per maand zou hebben gewerkt; omwille van de overschrijding van deze uurnorm per maand was er bijgevolg geen recht op het Groeipakket.

De door de verwerende partij verstrekte DmFa-gegevens m.b.t. de tewerkstelling van ..... geven de volgende gepresteerde uren weer tijdens betrokken maanden:

- september 2019: 116 uur;
- december 2019: 127,29 uur;
- januari 2020: 100,59 uur;
- februari 2020: 116,68 uur;
- maart 2020: 124,73 uur;
- juli 2020: 169,92 uur;
- augustus 2020: 169,92 uur.

Uit voorliggend verzoek blijkt dat de verzoekster in wezen niet betwist dat er voor voornoemde maanden geen Groeipakket kan worden toegekend gezien de tewerkstelling van haar zoon en de overschrijding van de maximale uurnorm per maand. Zij weigert echter de ten onrechte ontvangen bedragen terug te betalen omdat zij reeds in september 2019 aan de verwerende partij de tewerkstelling van ..... zou gemeld hebben.

Cf. Haar schrijven per e-mail d.d. 14 september 2021:

'Begin September 2019 heb ik telefonisch contact opgenomen met ..... en expliciet gezegd dat mijn zoon ..... niet meer op school zat en reeds aan het werk was.

Ze gingen bij ..... alles in orde maken.

Ik ging er dus vanuit dat ik met alles in orde was.

Nu krijg ik dan ineens een brief dat er toch nog bedragen uitbetaald zijn waar ik geen recht op zou hebben.

Ik vind dit toch wel een grote nalatigheid van .....

Als je zelf contact opneemt om te melden dat hij aan het werk is vind ik dat je ervan uit mag/kan gaan dat alles in orde is, zelfs als je toch nog iets ontvangt'.

En haar e-mail d.d. 30 september 2021:

'Ik heb direct telefonisch contact opgenomen met hun dienst toen ..... stopte met studeren. Er is doorgegeven dat hij niet meer naar school ging en reeds werkte.

Diegene met wie ik telefonisch contact had verzekerde mij dat ze zijn dossier in orde ging maken. Ondertussen zouden er 3 brieven verstuurd zijn waarvan ik geen enkele ontvangen heb. Als ik als eerste zelf contact opgenomen heb om dit allemaal door te geven waarom zou ik dan niet direct reageren als ik er brieven over ontvang?'

Vandaag ontvang ik wel een aangetekend schrijven voor de terugbetaling.

Ik word hiervoor verantwoordelijk gesteld terwijl ik alles doorgegeven heb, dit vind ik niet normaal.'

De betwisting betreft bijgevolg in eerste instantie de opportuniteit van de terugvordering daar de verzoekster de verwerende partij telefonisch van de tewerkstelling van haar zoon zou hebben ingelicht.

6.3. Opportuniteit van de terugvordering van onverschuldigd betaald Groeipakket

6.3.1. Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

"Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid."

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

"Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is

ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing.

Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

“Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.'

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer zij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de socialezekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld:

'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;

- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;

- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in de Toelichtingsnota nr. 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 18 mei 2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure:

"3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)"

6.3.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie

De Geschillencommissie benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een materiële fout of vergissing van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a) Mogelijke fout van de uitbetalingsactor

De verwerende partij verduidelijkt in de toelichting van haar standpunt bij e-mail van 27 oktober 2021 wat volgt:

“Mevrouw stelt in haar schrijven dat ze in september 2019 telefonisch contact met ..... heeft opgenomen en meegedeeld dat haar zoon niet langer naar school ging.

..... heeft mevrouw ..... op de hoogte gebracht van de voorwaarden om recht te hebben op gezinsbijslag als student/schoolverlater. In deze brieven werden ook de situaties opgesomd wanneer de begunstigde contact op moest nemen met de uitbetalingsactor. In dit schrijven werd eveneens vermeld dat indien er later vastgesteld werd dat er niet aan de voorwaarden werd voldaan er werd overgegaan tot terugvordering van de gezinsbijslag. Zij ontving een dergelijk schrijven op:

- 15 maart 2019
- September 2019
- Juni 2020
- September 2020

Uit de gegevens in ons dossier blijkt dat ..... naar aanleiding van de betaling van de SEPAR zelf contact met onze dienst heeft opgenomen om te melden dat hij niet langer naar school ging. Hij heeft niet meegedeeld dat hij tewerkgesteld was.

Het is frappant dat mevrouw geen enkele informatiebrief ontvangen heeft, maar wel de brief waarin de betaling van de SEPAR werd bevestigd.

..... stelt dat zij betrokkene voldoende op de hoogte gebracht heeft van de rechten en de plichten en stelt dat de terugvordering terecht is.”

De verzoekster stelt in haar verzoek dat zij de verwerende partij begin september 2019 telefonisch op de hoogte bracht van de tewerkstelling van .....

Artikel 77, §1 bepaalt onder welke voorwaarden de Vlaamse Regering provisionele uitbetalingen gedaan kunnen worden en uitbetalingen tijdelijk geschorst kunnen worden.

Artikel 83, eerste lid bepaalt dat de uitbetalingsactoren ertoe gehouden zijn de begunstigten, uiterlijk op het moment van de uitvoering, op de hoogte te brengen van iedere individuele beslissing die hen in hun rechten raakt.

Artikel 3 BVR Handhaving bepaalt verder dat de uitbetalingsactor de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid overeenkomstig artikel 77, §1, van het decreet van 27 april 2018 tijdelijk kan opschorten wanneer er ernstige en eensluidende aanwijzingen zijn dat niet meer voldaan is aan een van de toekenningsvoorwaarden van de toelagen.

De Toelichtingsnota nr. 18 van 28 januari 2021 van het VUTG - Rechten en plichten van begunstigten in contacten met hun uitbetalingsactoren stelt:

( )

“3. Toekenningsprocedure

3.1. Verzoeken tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid

Ambtshalve toekenning of toekenning op aanvraag

Toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen op twee wijzen worden toegekend: automatisch of op schriftelijk verzoek.

Het schriftelijk verzoek tot de toekenning van rechten op toelagen in het kader van het gezinsbeleid kan per brief, fax, telefoon of via elektronische communicatie worden ingediend. Communicatie via e-mail, telefoon of fax wordt alleen aanvaard als de identiteit van de afzender met zekerheid vaststaat. Ook kan de burger dit verzoek aan het loket van de uitbetalingsactor afgeven.

Een telefonisch verzoek dat aanleiding geeft tot de toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid wordt door de uitbetalingsactor schriftelijk of elektronisch aan de begunstigde bevestigd. Hierdoor wordt het telefonisch verzoek in een schriftelijk verzoek omgezet. De datum waarop de bevestiging gebeurt, geldt als datum van het schriftelijk verzoek."

De Geschillencommissie acht het enerzijds aannemelijk dat de verzoekster de verwerende partij in kennis heeft gesteld van de tewerkstelling van haar zoon ..... . Anderzijds kan op grond van de stukken in het dossier geen uitsluitel gegeven worden over de precieze inhoud van de telefonische communicatie tussen de verzoekster en de verwerende partij.

Volgens de verwerende partij heeft ..... op 15 november 2019 telefonisch meegedeeld dat hij de lessen niet had hervat, maar zou hij niet hebben aangegeven dat hij op dat ogenblik reeds tewerkgesteld was.

b) Vraag of de verzoekster zich rekenschap had kunnen geven dat zij het Groeipakket voor ..... ten onrechte had ontvangen

- De verzoekster stelt in haar verzoek:

"Begin September 2019 heb ik telefonisch contact opgenomen met ..... en expliciet gezegd dat mijn zoon ..... niet meer op school zat en reeds aan het werk was.

Ze gingen bij ..... alles in orde maken. Ik ging er dus vanuit dat ik met alles in orde was. Nu krijg ik dan ineens een brief dat er toch nog bedragen uitbetaald zijn waar ik geen recht op zou hebben.

*Ik vind dit toch wel een grote nalatigheid van ..... .
Als je zelf contact opneemt om te melden dat hij aan het werk is vind ik dat je ervan uit mag/kan gaan dat alles in orde is, zelfs als je toch nog iets ontvangt."*

In haar e-mail d.d. 1 oktober 2021 naar aanleiding van het advies van de Klachten- en Bemiddelingsdienst (van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket) deelt zij nog mee:

*"Ik heb direct telefonisch contact opgenomen met hun dienst toen ..... stopte met studeren. Er is doorgegeven dat hij niet meer naar school ging en reeds werkte.
Diegene met wie ik telefonisch contact had verzekerde mij dat ze zijn dossier in orde ging maken. Ondertussen zouden er 3 brieven verstuurd zijn waarvan ik geen enkele ontvangen heb. Als ik als eerste zelf contact opgenomen heb om dit allemaal door te geven waarom zou ik dan niet direct reageren als ik er brieven over ontvang?"*

Vandaag ontving ik wel een aangetekend schrijven voor de terugbetaling. Ik word hiervoor verantwoordelijk gesteld terwijl ik alles doorgegeven heb, dit vind ik niet normaal."

- De verwerende partij argumenteert van haar kant:

"..... heeft mevrouw ..... op de hoogte gebracht van de voorwaarden om recht te hebben op gezinsbijslag als student/schoolverlater. In deze brieven werden ook de situaties opgesomd wanneer de begunstigde contact op moest nemen met de uitbetalingsactor. In dit schrijven werd eveneens vermeld dat indien er later vastgesteld werd dat er niet aan de voorwaarden werd voldaan er werd overgegaan tot terugvordering van de gezinsbijslag. Zij ontving een dergelijk schrijven op:

- 15 maart 2019
- September 2019
- Juni 2020
- September 2020

Uit de gegevens in ons dossier blijkt dat ..... naar aanleiding van de betaling van de SEPAR zelf contact met onze dienst heeft opgenomen om te melden dat hij niet langer naar school ging. Hij heeft niet meegedeeld dat hij tewerkgesteld was.

Het is frappant dat mevrouw geen enkele informatiebrief ontvangen heeft, maar wel de brief waarin de betaling van de SEPAR werd bevestigd.

..... stelt dat zij betrokkene voldoende op de hoogte gebracht heeft van de rechten en de plichten en stelt dat de terugvordering terecht is."

- Ter herinnering, de memorie van toelichting bepaalt als volgt:

"(...) De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering."

- Oordeel van de Geschillencommissie:

Gezien de bewering van de verzoekster als zou zij de stopzetting van de studies en de tewerkstelling van haar zoon telefonisch aan de verwerende partij hebben meegedeeld, doet de Geschillencommissie besluiten dat mevrouw er zich wel degelijk van bewust was dat zij geen recht meer had op het Groeipakket voor .....

Spijts de informatiebrieven aangaande de voorwaarden om recht te hebben op Groeipakket voor jongeren tussen 18 en 25 jaar die tot viermaal toe aan de verzoekster werden toegestuurd (op 15 maart 2019, op 2 september 2019, op 19 juni 2020 en op 4 augustus 2020), heeft de verzoekster na de beweerde telefonische melding nimmer gewag gemaakt van de tewerkstelling op regelmatige basis van ..... ten aanzien van de verwerende partij. Nochtans wordt in het bijgevoegde

infoblad duidelijk aangegeven om zo snel mogelijk te verwittigen als de jongere in een kalendermaand meer dan 80u is tewerkgesteld.

De bewering van de verzoekster als zou zij geen enkele van deze brieven ontvangen hebben kan moeilijk worden voorgehouden nu er van enige adreswijziging geen sprake is en deze brieven op het in het Rijksregister gekende adres van de verzoekster werden toegezonden.

In de informatiebrieven van 15 maart 2019 en van 4 augustus 2020 werd de verzoekster er ook op gewezen dat de betalingen in het kader van het Groeipakket zouden dienen teruggevorderd worden indien achteraf zou blijken dat er niet voldaan was aan de voorwaarden.

Tot slot blijkt uit de door de verwerende partij aangebrachte betalingsbewijzen de betaling van het Groeipakket voor de betwiste maanden op de rekening van de verzoekster zodoende dat zij zich er wel degelijk van bewust kon zijn dat zij deze betalingen onrechtmatig ontving nu ..... was tewerkgesteld.

Op grond van wat voorafgaat oordeelt de Geschillencommissie bijgevolg dat enkel kan worden vastgesteld dat de verzoekster er zich rekenschap van gaf dat de betalingen van het Groeipakket voor de maanden september 2019, december 2019 tot en met maart 2020 alsook voor de maanden juli en augustus 2020 voor ..... ten onrechte zijn gebeurd.

6.4. Afzien van terugvordering

De verzoekster geeft in haar verzoek aan dat zij als alleenstaande het betwiste bedrag niet kan terugbetalen.

De bepalingen van artikel 13, 1^e t.e.m. 3^e lid van het 'BVR van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Rechten en plichten begunstigden)' stellen dat:

"De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1° te goeder trouw zijn;
- 2 zich in een onzekere financiële situatie bevinden.

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft."

De Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering bevat de volgende toelichting betreffende voormeld artikel 13:

“Op basis van artikel 103, §2, van het Groeipakketdecreet, worden in dit artikel de bijkomende voorwaarden voor het afzien van de terugvordering van onverschuldigde betalingen verder uitgewerkt. Met dit artikel wordt de huidige procedure gebaseerd op de Circulaire Omzendbrief 1346 verdergezet.

Zo kan de uitbetalingsactor afzien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling op vraag van de schuldenaar wanneer deze te goeder trouw is.”

Bij de Toelichtingsnota nr. 19 van 18 mei 2021 (aangepaste versie van 26 oktober 2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure, worden met betrekking tot het begrip ‘te goeder trouw’ volgende administratieve richtlijnen gegeven:

“5.3.1. Te goeder trouw

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;
- bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;
- wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.”

De Geschillencommissie stelt evenwel vast dat het onderzoek van een aanvraag om af te zien van terugvordering behoort tot de bevoegdheid van de uitbetalingsactor. Er kan ook steeds een afbetalingsplan aangevraagd worden bij de uitbetalingsactor.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk maar **ongegrond** is en bevestigt zij de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 9 augustus 2021 in de mate dat het Groeipakket voor ..... voor de maanden september 2019 en december 2019, voor de periode van januari 2020 tot en met maart 2020 en voor de periode van juli 2020 tot en met augustus 2020 terecht van verzoekster werd teruggevorderd.

Aldus uitgesproken te Brussel op **11 februari 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Anja Hellemans (FONS), effectieve leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens